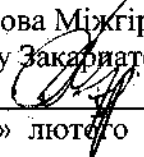

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Міжгірського районного
суду Закарпатської області

В.П.Кривка
«27» лютого 2015 року

**Узагальнення практики застосування Міжгірським районним судом у судових
справах вимог законодавства про судовий збір та судові витрати, які підлягають
стягненню в дохід держави.**

Вказане узагальнення було проведено на виконання рішення Ради суддів загальних
судів № 24 від 04.04.2013 року

За основу проведеного узагальнення взято показники форми №10 «Звіт про
справляння, звільнення від сплати та повернення судового збору в місцевих та
апеляційних судах» за 2014 рік, Інформацію про сплату судового збору з КП Д-3, а також
окремі рішення суддів Міжгірського райсуду.

Відповідно до показників звіту встановлено, що до суду надійшло 1074 заяви (скарг)
судових рішень, у яких справляється судовий збір, розрахункова сума судового збору
вказаного періоду становить 229088 гривень, фактично сплачено судового збору за 857
заяв (скарг) судових рішень у сумі 189146 гривень. Повернуто судового збору 68
позивачам в сумі 15736 гривень. Присуджено до стягнення судового збору в сумі 20612
гривень. Звільнено від сплати судового збору відповідно до ст.5 Закону 143 позивачі, а
розрахункова сума за поданими заявами становить 42719 гривень, в т.ч.:

- 120 позивачів цивільного судочинства,
- 21 позивач адміністративного судочинства,
- 2 позивачі за видачу судом документів.

В структурі фактично сплаченого судового збору найбільшу питому вагу становлять
кошти за подання до суду позовних заяв цивільного судочинства і їх розмір становить
172756 гривень або 91,0% загальної суми надходжень, за подання позовів
адміністративного судочинства - 5806 гривень (3,0%), за видачу судами документів – 583
гривні (1%), за ухвалою суду про накладання адміністративного стягнення - 10002 гривні
(5%).

При надходженні позовних заяв цивільного судочинства можна відмітити, що до
суду було подано заяви та додані квитанції про сплату судового збору:

- майнового характеру -184 заяви або (44,0%) від загальної кількості надходжень
та надійшло коштів в сумі 125726 гривень,
- немайнового характеру - 66 заяв (16,0%) в сумі 16331 гривня,
- про розірвання шлюбу - 84 заяви (20,0%) в сумі 20451 гривня,
- про видачу судового наказу- 36 (9,0%) в сумі 4285 гривень,
- у справах окремого провадження - 37 (9,0%) в сумі 4767 гривень,
- про перегляд заочного рішення -2 (0,5%) в сумі 244 гривень,
- про забезпечення доказів або позову – 6 (1,5%) в сумі 853 гривні.

Судьями Міжгірського районного суду при постановленні ухвал про усунення
недоліків завжди чітко надається визначення невідповідності як позовної заяви вимогам
ст.119 ЦПК, так і розміру судового збору, що підлягає сплаті, а саме зазначається, в якому
розмірі та на який рахунок потрібно сплатити судовий збір.

По справі 302/504/14-ц, розглянувши позовну заяву про відновлення стану
земельної ділянки кадастровим номером XXXXXXXX яка розташована на території
Міжгірського району, який існував до порушення прав або створюють небезпеку

порушення прав громадян України встановив, що заява підлягає залишенню без руху, оскільки не відповідає вимогам ст. 119 ЦПК України, а саме: позивачкою при подачі позовної заяви не сплачено судовий збір згідно Закону України «Про судовий збір», оскільки суд вважає, що законних підстав для звільнення від сплати такого відповідно до пунктів 4 та п. 7 ст. 5 Закону, на які посилається позивачка, не має. Також позивачка в позовній заяві заявляє клопотання про забезпечення позову, однак не подано підтверджуючих документів про сплату судового збору за забезпечення позову в розмірі 121,80 гривень. Справа позивачці була повернута, після чого позивачка подала справу на апеляційний розгляд, де було прийнято рішення залишити ухвалу суду першої інстанції без змін.

Узагальнюючи судову практику можна сказати, що в основному приймаються ухвали про надання позивачеві строку для усунення недоліків у зв'язку з невірним розміром сплаченого судового збору. Такі недоліки сторонами усуваються й справи призначаються до розгляду. Хоча трапляються випадки, коли недоліки не усуваються. У такому разі позовні заяви визнаються неподаними та повертаються.

Відповідно до ст.7 ЗУ «Про судовий збір» судьями Міжгірського райсуду при розгляді справ цивільного судочинства було присуджено до повернення судового збору позивачам в розмірі 12608 гривень, в яких у зв'язку з:

- повернення заяви або скарги в 10 справах, в сумі 2301,00 грн.;
- відмови у відкритті провадження у 11 справах - 5418,00 грн.;
- залишення заяви або скарги без розгляду (крім випадків, якщо такі заяви або скарги залишені без розгляду у зв'язку з повторним неприбуттям позивача або за його клопотанням) в 4 справах - 4402,00 грн.;
- закриття провадження у 1 справі - 487,00грн.;

Так по справі №302/271/14-ц, розглянувши позовну заяву ПАТ КБ «Приватбанк» до громадянки Ш. про стягнення заборгованості, встановив, що заява підлягає залишенню без руху, оскільки така не відповідає вимогам ст. 119 ЦПК України, а саме: до матеріалів позовної заяви подано платіжне доручення про сплату судового збору в сумі 286,65 грн., яке раніше було подано до іншої позовної заяви. При подачі позовної заяви позивачу потрібно було надати підтверджуючі документи по сплаті судового збору на суму 313,58 грн., позивачу було надано термін для усунення недоліків, які він не виконав, у зв'язку з не усуненням недоліків позовну заяву було повернуто.

По справі № 302/763/14-ц, розглянувши позовну заяву громадянина М.1 до М.2 про відшкодування моральної шкоди в сумі 10000 грн., встановив, що при подачі позову до суду позивачем не оплачено судовий збір в сумі 243,60 грн., відповідно до ціни позову та встановленої мінімальної ставки судового збору. Згідно ЗУ "Про судовий збір" п.6 ст. 5 позивачі мають пільги щодо сплати судового збору тільки за подання позовів про відшкодування матеріальних збитків, завданих внаслідок вчинення злочину. Отже, позивач за подання цього позову до суду не має пільг щодо звільнення його від сплати судового збору. За таких обставин керуючись ст. 121 ЦПК України, позовну заяву слід залишити без руху. Було надано термін на усунення недоліків, які не були позивачем усунуті в зв'язку з чим позовну заяву вважається неподаною та повернутою позивачеві.

По справі № 302/1204/14-ц, розглянувши матеріали позовної заяви ПАТ "Дельта Банк" до громадянки Б. про стягнення заборгованості за кредитним договором було прийнято до виконання вимог ч.3 ст. 122 ЦПК України судом, здійснено запит до Міжгірського РС ГУДМС в З/о щодо надання інформації про зареєстроване місце проживання (перебування) відповідача. Як вбачається з наданого 10.10.2014 року за вих. № 482 інформаційного листа завідувача Міжгірського РС ГУДМС в Закарпатській області, місце проживання відповідача зареєстровано в Ужгородському районі,

Закарпатської області, що за територіальною підсудністю відноситься до Ужгородського міськрайонного суду.

При вказаних обставинах, суд вважає за необхідне повернути позовну заяву ПАТ "Дельта Банк". Сплачений судовий збір за подання позову до суду підлягає поверненню позивачу, згідно п.3 ч.1 ст. 7 ЗУ "Про судовий збір", в сумі 243,60грн.

Також можна відзначити, що при подачі позовних заяв цивільного судочинства пільгами щодо сплати судового збору за даний період скористалися 120 позивачів, а розрахункова сума судового збору за поданими ними заявами становить 40497 гривень.

Відповідно до статті 5 Закону України «Про судовий збір» були звільнені від сплати судового збору у:

17 випадках позивачі за поданням позовів про стягнення заробітної плати, поновлення на роботі та за іншими вимогами, що випливають із трудових правовідносин;

1 - про відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також смертю фізичної особи;

76 - про стягнення аліментів;

3 - про відшкодування матеріальних збитків, завданих внаслідок вчинення злочину;

3 - щодо захисту прав та інтересів інших осіб, а також споживачі щодо порушення їхніх прав;

9 - інваліди I та II груп, законні представники дітей-інвалідів і недієздатних інвалідів I та II груп;

1 - громадяни, віднесені до 1 та 2 категорій постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи;

9 - органи прокуратури - при здійсненні представництва інтересів громадян або держави в суді;

1 - органи праці та соціального захисту населення - за подання позовів щодо призначення і виплати всіх видів державної соціальної допомоги, компенсації, виплат та доплат, установлених законодавством.

В зв'язку з тим, що до суду було подано заяви позивачами, які були звільнені від сплати судового збору то при розгляді судового рішення судьями було присуджено до стягнення судового збору з відповідачів в сумі 23119,0 гривень.

При вивченні справ, які надійшли на розгляд до Міжгірського районного суду у 2014 році було встановлено, що є справи, в яких судовий збір було не доплачено в цілому 74,22 грн. в більшості в тих справах, які надійшли в січні 2014 року, так як станом на 1 січня не було затверджено Бюджетний кодекс то при винесенні рішень, судді дотримувалися ставок судового збору, який діяв на 01.01.2013 року.

Також можна відмітити, що на протязі 2014 року до суду надійшли 100 позовних заяв (скарг) адміністративного судочинства в тому числі:

- 6 заяв майнового характеру,

- 93 заяви немайнового характеру,

- 1 заява про перегляд судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами.

Фактично сплачено судового збору 77 позивачами в сумі 5806 гривень.

При вивченні справ, які надійшли на розгляд суду адміністративного судочинства, було встановлено, що маються справи, в яких згідно постанови 42 позивачам було присуджено до повернення судового збору в розмірі 3128 гривень, з яких у зв'язку з:

- зменшення розміру позовних вимог або внесення судового збору в більшому розмірі, ніж встановлено законом –171грн.;

- відмови у відкритті провадження у справі –73 грн.;

- інше - 910 грн.;

- у зв'язку із ухваленням рішення на користь сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень (ст. 94 КАСУ) - 1974 грн.

По справі 302/632/14-а встановлено, що відповідно до ст.7 ч.1 п.1 Закону України «Про судовий збір» від 08 липня 2011 року №3674-VI. передбачено, що сплачена сума судового збору повертається за ухвалою суду у разі внесення судового збору у більшому розмірі, ніж це встановлено законом.

Як вбачається з матеріалів справи 302/632/14-а до справи позивачем була додана квитанція № 121 від 16.05.2014 р. по сплаті судового збору в сумі 244,00 грн. Станом на 01.01.2014 р. ставка судового збору згідно Закону України «Про судовий збір» за подання адміністративного позову немайнового характеру становить 73,08 грн.. За таких обставин заява П. про повернення судового збору підлягає задоволенню в сумі 170,92 грн.

При подачі до суду позовних заяв адміністративного судочинства 21 позивач скористався пільгою згідно Закону ст.5, в тому числі:

- 4 позивачі подали позовні заяви майнового характеру по цих справах було присуджено до стягнення судового збору із відповідачів в повному обсязі на користь держави в сумі 7527 гривень;

- 2 позивачам, які подали позовні вимоги немайнового характеру було присуджено до стягнення судового збору із відповідачів в сумі 146 гривень.

На протязі 2014 року Міжгірським районним судом було видано 93 судові документи з дотриманням п.4 ч.2 ст.4 Закону України «Про судовий збір» за зверненням заявників, в наслідок чого було фактично сплачено 583,00 грн. судового збору.

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору» №590-УІІ від 19.09.2013 року було внесено зміни до КУпАП да доповнено статтею 40-1, згідно із якою судовий збір у провадженні про адміністративне правопорушення у разі винесення судом (суддею) постанови про накладання адміністративного стягнення оплачується особою, на яку накладено таке стягнення, що становить 0,03 розміру мінімальної заробітної плати. Закон набрав чинності з 23.10.2013 року.

За 2014 рік Міжгірським районним судом було стягнуто із осіб, які притягнуті до адміністративної відповідальності 12634 гривень судового збору, із них в добровільному порядку було сплачено 10002 гривні. На примусове виконання було передано 72 постанови, згідно із якими стягненню в дохід держави в примусовому порядку підлягає судовий збір на загальну суму 2632 гривні.

Можна відмітити, що при розгляді справи про адмінправопорушення правопорушником було додано документи, що вона є інвалідом II-ї групи, та підтверджено Довідкою МСЕК внаслідок чого суддя застосував ст. 5 ч.1 п.9 ЗУ " Про судовий збір" по справі 302/1517/14-п та присудив судовий збір в сумі 36,54 грн. віднести на рахунок держави.

Враховуючи вищенаведене можна сказати, що в цілому в Міжгірському районному суді Закарпатської області виконуються вимоги законодавства щодо справляння судового збору. З метою недопущення будь-яких недоліків керівництвом суду забезпечено здійснення контролю за справлянням судового збору на всіх етапах: від подання квитанції, перевірки зарахування коштів на спеціальний рахунок, правильності і повноти сплати, відповідно до «Порядку обліку судового збору в КП №Д-3» та контролю за його надходженням», затвердженим головою суду 05 лютого 2014 року.

Виконавець: Іванина О.В.